

Sadakat Temelli Eğitim: Josiah Royce'un Ahlaki Gelişim Kuramı

Loyalty-Based Education: Josiah Royce's Theory of Moral Development

Sevgican AKÇA *

Emel KOÇ**

Makale Bilgisi

Geliş:17.12.2024

Kabul:01.08.2025

Doi: 10.20296/tsadergisi.1602641

Anahtar Sözcükler:

Mit

Logos

İletişim

Hakikat

ÖZET

Bu çalışmada, Amerikalı idealist düşünür Josiah Royce'un "sadakat" kavramına dayanarak geliştirdiği ahlaki gelişim anlayışı incelenmiş ve bu anlayışın eğitimle nasıl ilişkilendirilebileceği tartışılmıştır. Royce'a göre, bireyin ahlaki gelişimi yalnızca bireysel bir erdem olarak değil, aynı zamanda toplumla ilişkiler çerçevesinde sadakatin benimsenmesiyle de mümkün olmuştur. Sadık bir benlik, belirli bir ideale veya topluma bilinçli ve sürekli bağlılıkla şekillenmiştir. Bu bağlamda, makalenin ilk bölümünde Royce'un sadakat anlayışının felsefi temelleri özetlenmiş ve ardından bu kavramın bireysel ve toplumsal düzeylerde ahlaki gelişimi nasıl desteklediği üzerinde durulmuştur. Makalenin ikinci bölümünde ise bu felsefi çerçevenin eğitim üzerindeki etkileri ele alınmış; sadakatin öğrencilerin ahlaki gelişiminde yol gösterici ilkelerden biri olabileceği savunulmuş ve eğitim sürecinin bu bağlamda nasıl düzenlenebileceği incelenmiştir. Son olarak, Royce'un eğitimde sadakat merkezli etik anlayışının salt bilgi aktarımı değil, değer temelli karakter inşası olarak değerlendirilmesi için argümanlar sunulmuştur.

Article Information

Submission: 04.03.2025

Acceptance:05.11.2025

Doi: 10.20296/tsadergisi.1651154

Key Words:

Josiah Royce

Loyalty

Morality

Education

ABSTRACT

In this study, the moral development approach developed by the American idealist thinker Josiah Royce based on the concept of "loyalty" has been examined, and how this understanding can be related to education has been discussed. According to Royce, the moral development of the individual has not only been a personal virtue but has also become possible through the adoption of loyalty within the framework of social relations. A loyal self has been shaped by a conscious and continuous commitment to a certain ideal or community. In this context, the first part of the article has summarized the philosophical foundations of Royce's understanding of loyalty and then focused on how this concept has supported moral development at both individual and social levels. In the second part of the article, the effects of this philosophical framework on education have been discussed; it has been argued that loyalty can serve as one of the guiding principles in students' moral development, and the educational process has been examined in this context. Finally, arguments have been presented for evaluating Royce's loyalty-centered ethical understanding in education not merely as knowledge transmission, but as value-based character formation.

Atf İçin

Akça, S. & Koç, E. (2025). Sadakat Temelli Eğitim: Josiah Royce'un Ahlaki Gelişim Kuramı *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 29(3), 791-801. doi: 10.20296/tsadergisi.1651154

* Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, Ankara, sevgicanakca@gazi.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8020-9581>

** Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, Ankara, emelkoc@gazi.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6358-0581>

GİRİŞ

Ahlaki gelişim, kişinin sadece doğruları yanlışlardan ayırma yetisi kazanması değil, aynı zamanda hayatını belirli bir etik çerçeveye göre şekillendirmesi anlamına gelir. Aynı zamanda ‐ahlak gelişimi bireyin içerisinde yaşadığı toplumda kullanacağı değer sistemini oluşturma sürecidir‐ (Uzun, 2024, s.81). Bu çerçevede, felsefe tarihi süresince birçok düşünür, ahlaki gelişimin temellerini incelemiş ve bu süreçte birey ile toplum arasındaki ilişkiyi sorgulamıştır. Amerikan idealizminin önde gelen isimlerinden olan Josiah Royce, ahlaki ‐sadakat‐ kavramı üzerinden ele alarak bu alana özgün bir bakış açısı getirmektedir. Royce’a göre, ahlaki kimlik sadece bireyin bir amaca ya da topluluğa bağlılık göstermesiyle oluşabilir; bu bağlılık, bireyin benliğini oluşturan ve ona etik sorumluluk alma yetisi kazandıran bir süreçtir.

Royce, temel yaklaşımını etik, din ve metafiziği bir araya getirerek kapsamlı bir sistem içerisinde ele almayı tercih eder. Bu birleşim çabasının bir dinin temel ilkelerini oluşturacağına inanır. O, etiğin ve dinin uygulamalı yönüne önem vermekle birlikte, her iki alan için teori geliştirmenin de hayati önemde olduğunu belirtmektedir. Zira metafiziksel boyutun göz ardı edilmesi, söz konusu alanın derinlemesine anlaşılmasına yol açacaktır. Bu bağlamda, pratik yaşamı ön planda tutan voluntarist bir tutum sergilerken, metafiziğe de önem vermiştir (Koç, 2011, s.24). Felsefesinin başlangıç dönemlerine baktığımızda daha soyut ve formel bir yapı taşıdığı anlaşılan Royce, zamanla, muhtemelen karşılaştığı olumsuz durumlar¹ dolayısıyla hayatın pratik yönleri üzerinde çalışmalar yapmaya yönelir.

İyilik ile kötülük, kötülükle savaşıma, sadakat ve bağlanma gibi kavramlar, Royce’un etik anlayışını şekillendiren noktaları belirlerken, onun üzerinde bazen varoluşçuların, bazen de pragmatistlerin etkileri görülebilir; buna karşılık, bu düşünce akımlarına farklı bakış açıları geliştirdiği de açıktır. Bireyin dünyada yerini bulabilmesi ve benliğin toplumsal hayata adaptasyon sürecini kavrayabilmesi açısından, Royce’un bu kavramlarını anlamak büyük bir öneme sahiptir. Ayrıca, onun genel felsefi sistemi ve özellikle ahlak anlayışı, Immanuel Kant’tan derin bir şekilde etkilendiğini açıkça göstermektedir.

Sadakat, günlük hayatta genellikle kişisel bağlılık veya duygusal bağlılık olarak algılanırken, Royce bu terime daha derin bir etik boyut kazandırır. Onun görüşüne göre sadakat, bireyin hayatını şekillendiren anlamlı bir ideal veya toplulukla bilinçli ve süreklilik arz eden bir bağlılık içinde olmayı ifade eder. Bu bağlılık, bireyin kendi kimliğini geliştirmesine ve başkalarıyla ahlaki ilişkiler kurmasına fırsat tanır. Royce’un etik yaklaşımında sadakat, bireyin eylemlerine istikrar katmakla kalmaz; aynı zamanda kişinin kendisini aşmasını ve daha geniş bir anlam sistemine bağlanmasını sağlar. Bu açıdan, Royce’un sadakat anlayışı, modern bireyin bölünmüş kimliğini bir araya getirme ve ahlaki sorumluluğu yeniden oluşturma çabaları için önemli bir felsefi temel oluşturur.

Josiah Royce’un etik anlayışında sadakat, yalnızca bireysel bir erdem olarak değil, aynı zamanda toplumsal ve kültürel bağlamda anlam kazanan bir olgudur. Çünkü birey, kendine seçtiği bir ideali veya topluluğu benimseyerek kimliğini oluştururken, bu bağlılık hem bireysel sorumlulukları hem de toplumsal ilişkileri şekillendirir. Sadakat, burada sadece bağlılık göstermek değil; aynı zamanda değerlerin içselleştirilmesi, tutarlılığın sürdürülmesi ve bireyin kendi eylemlerini sürekli olarak değerlendirme kapasitesiyle ilgilidir. Bu nedenle Royce’a göre, sadakatin değeri, bağlı olunan ideal kadar bu idealin bireyin karakterinde, değerlerine ve toplumsal bağlarına olan etkisinde ortaya çıkar. Böylece sadakat, hem bireysel kimlik gelişimini hem de toplumsal uyumu destekleyen merkezi bir ilkedir.

Bu çerçevede, bireyin sadakat yoluyla etik bir benlik inşa etme süreci, eğitimle doğrudan ilişkilidir. Eğitim, genelde bilgi edinme ve beceri geliştirme süreci olarak algılansa da, aslında bundan daha fazlasını barındırır. Eğitimin temeli, bireyin karakterini ve değer yargılarını şekillendirmektir. Eğitim, bireyin yalnızca bilişsel değil, aynı zamanda duyuşsal ve ahlaki yönlerini de geliştirerek

¹ Royce, 1910 yılında meslektaşı ve yakın dostu William James’in ölümüyle sarsılır. Ondan henüz bir ay geçmişken depresyon ve psikolojik rahatsızlıklar sebebiyle akıl hastanesine yatırılan oğlunu ateşli tifo hastalığı nedeniyle kaybeder (Bilgin, 2008, s.290).

onu bütüncül bir insan haline getirme sürecidir. Bu sebeple eğitim, sadece belirli hedeflere yönelik bir hazırlık süreci olmanın ötesinde; aynı zamanda etik bir sorumluluk olarak, insanı ahlaki açıdan olgunlaştırma çabasıdır. Öğrencilerin yalnızca teknik becerilerle değil, aynı zamanda vicdan, empati ve sorumluluk gibi ahlaki erdemlerle donatılması, eğitimin temel hedeflerinden biri olmalıdır.

Bu noktada Immanuel Kant'ın eğitimi “insanı insan yapan süreç” olarak tanımlaması dikkat çekicidir. Kant'a göre, insan doğası gereği eğitime ihtiyaç duyan bir varlıktır ve bu eğitim sayesinde potansiyel ahlaki yeteneklerini geliştirme fırsatına sahip olur. Kant'ın ahlaki özerklik ilkesi, bireyin kendi aklıyla belirlediği etik kurallara uygun yaşamasını öngörmektedir. Eğitim, bu özerkliğin temellerini oluşturarak, bireyin kendi başına düşünebilen ve eylemlerinin sorumluluğunu alabilen bir varlık olmasını sağlama fırsatı sunar. Josiah Royce'un ahlaki gelişim anlayışı, Kant'ın “ödev” ve “ahlaki özerklik” kavramlarıyla anlamlı bir ilişki kurmaktadır.

Royce'un felsefesinde önemli bir kavram olan “sadakat”, bireyin anlamlı bir hedefe veya topluluğa sürekli ve bilinçli bir bağla bağlı kalmasını ifade eder. Bu bağlılık, yalnızca dışsal bir itaati değil, aynı zamanda bireyin kimliğini bu sadakat etrafında inşa etmesini de kapsar. Royce, ahlaki kimliğin gelişimini toplumla kurulan ilişkiler içerisinde ve sürekli bir etik yönelimle açıklar; bu durum, Kantçı ahlaki özerkliği toplumsal bir çerçevede yeniden değerlendirmemizi mümkün kılar.

Bu araştırmanın asıl hedefi, Royce'un sadakat anlayışını ahlaki gelişim açısından incelemek ve bu bakış açısının eğitimle ilgili etkilerini değerlendirmektir. Çünkü eğitim, sadece bilgi edinimini sağlamanın ötesinde, bireyin etik değerlerinin olduğu bir ortamdır. Bu doğrultuda, çalışma öncelikle Royce'un sadakati temel alan etik düşüncesinin felsefi temelini ortaya koyacak; sonraki aşamada ise bu yaklaşımın eğitimle ilgili yönleri ele alınacaktır. Böylelikle sadakatin, bireyin ahlaki ve eğitimsel gelişiminde nasıl dönüştürücü bir kavram olabileceği belirlenecektir.

1. SADAKAT VE AHLAKİ BENLİĞİN İNŞASI

Sadakat Türkçe sözlüklerde, doğruluk, samimi ve sürekli bağlılık, dostluk, özveri, adanma, vefakârlık, fedakârlık, bağlılık, iman kelimelerinin eşanlamlısı olarak birbirinin yerine kullanılır. Oysa Royce, bu kavramları farklı terimlerle ifade eder ve *loyalty* ile diğer kelimeler arasındaki farkı şu şekilde belirtir:

“Adanma” (devotion) sözcüğünü “sadakat” teriminin yerine kullanmam; çünkü sadakat, benim fikrimce çok özel bir çeşit adanmadır. Bir insan zevk aramaya adanmış olabilir; ama bu onu sadık yapmaz. Yine bağlanma da benim kendi tarifimde sadakatin yalnızca bir vechesidir. Sadakat bağlanmayı içerir; ama daha fazlası demektir, çünkü bağlanmanın yanı sıra kararlılık ve bir idealin kabulü de sadakate aittir ve bir köpeğin sahibine bağlılığı sadakatin yalnızca yararsız bir ipucu ya da insanlarda, kendisini sadık yaşamın akla uygunluğunu ifade eden eğilimin bir kırıntısıdır. Aynı şey “vefakârlık (faithfulness)” sözcüğü için de geçerlidir.” (Royce, 1918, s. 253, 254.)

Royce, ‘loyalty’ ile ifade ettiği sadakati; Fransızca, “his ve duygulanmalarda sağlamlık, ihanet etmeme, hakikate uygunluk v.s.” anlamlarına gelen sadakat ve “bir bağlılık ifade eden söz veya ahit, bir iş hususunda karşılıklı bağlanmak, taahhüt altına girmek” demek olan, Fransızca, ‘bağlanmak’ (engagement), gibi bu iki anlamı da içerecek şekilde kullanır. Sadakat temelde ikiye ayrılabilir: “söz verdiğim şeyi yerine getirmem” veya olduğum gibi olmam, kendime ihanet etmemem, ‘kendime;’ bağlanılmış olana saygı ‘başkasına’ sadakattir. (Korlaelçi, 1992, s.37-38)

Sadakati bir tavır, bir tutum (attitude) olarak ele almak gerekir: Bir tutum olarak sadakat, kişinin dünyaya yaklaşım biçimini ve kendisine dünyada nasıl bir davranış tarzı biçtiğini ifade eder. Ancak Royce, sadakati tanımlarken yalnızca adanmanın nesnesine değil, aynı zamanda bu adanmanın bilincin yönelimselliğiyle kurduğu ilişkiye dikkat çeker; böylece sadakat, hem bir ideale yönelimi hem de bu yönelim içinde yaşanan ahlaki deneyimi kapsayan bir tutum olarak anlaşılmalıdır. Sadakatin değeri, yalnızca idealin veya nesnenin doğasında değil onun aynı zamanda sadık benin üzerindeki etkisinde saklıdır. Sadakatin değeri “kişinin sadık olduğu nesnenin doğasına tamamen bağlı olmayan bir şeydir.” (Royce, 1967, s. 2.) Sadakat bu anlamda yalnızca dışsal bir bağlılık

değil, bireyin kendi benliğini şekillendiren derin bir ahlâkî yönelimdir. Kişinin, kendisini anlamlı kılacak bir ideale adanması, hem bireysel bütünlüğünü hem de toplumsal uyumunu mümkün kılar.

Josiah Royce, modern felsefenin merkezindeki “Gerçek Ben kimdir?” sorusunun özellikle Immanuel Kant tarafından ortaya konduğunu ve modern düşüncenin büyük ölçüde Kant felsefesinin bir yansıması olduğunu belirtir (Royce, 1967, s. 162, 163). İnsan, doğası gereği yönelen ve bağlanan bir varlıktır; sadakat ise bu yönelmenin belirli bir nesneye veya ideale odaklanmış biçimidir (Bilgin, 122). Royce’a göre, herhangi bir ideale yönelmeyen Ben –ya da Cotton’un ifadesiyle “yalıtık ben” (isolated self)– şüphe, kötümserlik, kaos ve nihayetinde anlamsızlık içinde kalır. Bir ideale sahip olmadan birey ne yönünü bulabilir ne de amaçlarını gerçekleştirebilir. Bu nedenle, ideale sadakat ahlaki kimliğin oluşumunda temel bir rol oynar. Nitekim Royce, ahlakın temel ilkesini veya amacını, “ahlaki anlayışa sahip” ve “bu anlayışı başkalarına aktaran” bir insanı etkin kılmak olarak ifade eder (Royce, 1885, s. 178).

Royce’un tasvir ettiği ahlaki fail; aktif, toplumsal, sadık, özgür, beğeni geliştirebilen, seçim yapabilen, iradeli, belli bir ideali olan, inanan ve eyleme geçen bir varlıktır. Onun ahlaki kişilik (moral personality) anlayışı, Urbana konferanslarında ortaya koyduğu tipolojiye dayanır. Bu çerçevede kişiliğin en belirgin unsurları; beğeni (appreciation), tercih (preference) ve seçim (choice) temellerine dayanan irade özgürlüğüdür (Ülken, 1946, s. 206-208). Royce, kişinin kendi değerlerine ne kadar bağlı olursa olsun, başkalarının değerlerini yalnızca farklı oldukları gerekçesiyle reddedemeyeceğini vurgular. Ona göre “kendinde ben” ahlaki fail değildir; zira ahlaki fail olmanın en temel koşulu, sorumluluk fikrine sahip olmaktır. Kant’ın sözleriyle, “kişiliğe yatkınlık, kendisi itibarıyla iradenin yeterli bir teşviki olarak ahlak kuralına (moral law) saygı gösterme kapasitesidir” (Kant, 1793, s. 22-23). Tıpkı Kant gibi Royce da gerçek kişiliği, insanın sorumluluk alma kapasitesiyle doğrudan ilişkilendirir. Ahlaki seçim, başkasının tercihlerine karşı tahammül ve saygı gerektirir; bu nedenle saygı ve tahammül, Royce’un kişilik anlayışının iki vazgeçilmez ilkesi haline gelir.

Royce’un bu kişilik ve ahlaki fail anlayışı, aynı zamanda onun toplumsal değişim ve uyum üzerine geliştirdiği düşüncelerin de temelini oluşturur. Royce’a göre sosyal değişim olgusu, toplumsal uyumun yönünü ve biçimini anlamamıza yardımcı olacak kritik ipuçları barındırır. Bireyler elbette ki başlangıçtaki değerlerini bırakmayı değil, ama değerlerini kendi iradelerinden çok, toplumsal kurumlara bağlı olan bir dönüşüm yoluyla uyumlulaştırmayı öğrenirler. Bu yaklaşım, uygarlığın (civilization) temellerinden birini oluşturur. Ona göre iradelerin uyumluluğu, etik açıdan her zaman çatışmadan daha değerlidir. Bu bağlamda iki temel ilke ortaya koyar: Birincisi, “Herhangi bir adamın çıkarlarıyla çatışmadan yapıldığı sürece her insanın iradesini –o irade her ne olursa olsun– icra etmesini değerli bir şey olarak görmeliyiz.” İkincisi ise, “Birden fazla kişinin iradelerinin çatışma yerine işbirliği yapmasını sağlayacak herhangi bir davranış istikameti varsa, çatışmayı sürdürme eğilimindeki davranış istikametlerinin hepsine karşı onu tercih et” (Royce, 1967, s. 75). Bu ilkeler, kişinin ancak ilişkiler yoluyla bir “ben” (self), bir “kişi” (person) ve bir “ahlak faili” (moral agent) haline gelebileceğini ifade eder.

Royce’un Urbana denemesinde ortaya koyduğu ahlaki kişiliğin dört tipi şunlardır: (1) Kahraman Ben (Heroic Self), (2) Aziz (Saint), (3) Cüretkâr Ben (Defiant Self) ve (4) Sadık Ben (Loyal Self). İlk üç tip bireysel Ben örnekleri olup tek yönlüdür; buna karşılık Sadık Ben, toplumsal bir benlik olarak önceki tiplerin eksikliklerini giderir (Schell, 2000, s. 138). Kahraman Ben, Aristoteles’in “Yüce Gönüllü İnsan” tipini andıran, topluma hizmet eden ve ünüyle ideal arayışında örnek teşkil eden bir figürdür. Aziz, daha çok fedakârlıklarıyla öne çıkar; örneğin Budha, dünya nimetlerinden vazgeçerek “büyük feragati” gerçekleştiren tipin simgesidir. Cüretkâr Ben ise azizin kendini adamasına karşı bir isyan niteliğinde olup, bireysel ifade özgürlüğünü yüceltir. Sadık Ben ise bir ideale bilinçli ve iradi şekilde bağlanır; doğal sadakatten farklı olarak talihin ötesinde bir idealin aranmasını, bağımsız yargıyı ve bu yargının ödevci bir biçimde ifadesini içerir (Royce, 1907b, s. 277).

Royce’un, sadakati yalnızca nesneye yönelim olarak değil, aynı zamanda bir tutum (attitude) olarak ele aldığını vurgulamak bu noktada önemlidir. Bu açıdan sadakat, kişinin dünyaya yaklaşma biçimi ve davranış tarzıdır. Sadakatin değeri, bağlı olunan idealin doğası kadar sadık benin

üzerindeki etkisindedir. (Royce, 1907c, s. 2). Buradan hareketle, “sadakate sadakat” ilkesi ortaya çıkar: “Sadık olacağınız ideali seçerken ve ona hizmet ederken sadakate sadık olun” (Royce, 1907c, s. 30; Royce, 1918, s. 121). Bu ilke, değerli idealleri değersiz olanlardan ayırma ve çatışan idealler arasında hakemlik yapma görevini üstlenir.

Bu bağlamda, sadakat yalnızca soyut ideallere değil, somut kişiler arası ilişkilere de yönelir. Sadakat kişisel hayranlığı kapsasa da bundan ibaret değildir. Royce, bireysel ilişkilerde sadakatin gerçekte ilişkiye ve o ilişkinin yer aldığı daha geniş bütünlüğe yöneldiğini vurgular (Royce, 1907c, s. 16-17). Sadık kişi, hayatında birbiriyle tutarlı olduğu sürece birden çok ideale bağlı olabilir; aile, devlet, meslek veya din gibi çeşitli alanlara duyulan sadakat birbirini dışlamaz (Royce, 1907c, s. 1). Bununla birlikte, sadakat otoriteye kayıtsız boyun eğme anlamına gelmez. Royce, sadakati politik ya da askeri itaatle özdeşleştirmeyi reddeder; bireysel yargı ve eleştirel düşünce sadakatin ayrılmaz parçalarıdır (Royce, 1907c, s. 9-10).

Sadakatin bu ilişkisel boyutu, onun eylem ve iradeyle olan sıkı bağını da ortaya koyar. Royce’a göre eylem, iradi olmalı ve belirli bir ideale yönelmelidir. Eylem, hayatın özünü oluşturur ve benlik, kendiliğinden değil, bu eylemler aracılığıyla şekillenir (Korlaelçi, 1995, s. 34). Amaç ve planlardan yoksun bir ben, henüz olgunlaşmamış bir kişiliktir. Bu bağlamda sadakatin nesnesi, bireyin yöneldiği ve eylemlerini biçimlendiren idealdir. “Bir sadakat nesnesinin yani davanın var olduğu her yerde çok sayıda "ben" in tek bir yaşamla birleşmesi söz konusudur” (Koç, 2002, s.51). Ancak her bağlılık ahlaki anlamda ideal bir sadakat değildir; bilinçli ve iradi seçimden yoksun bağlanmalar –örneğin sahibine bağlı bir köpek veya annesine yönelen bir çocuk– bu kapsama girmez.

Bu ideal yönelimin sürdürülebilmesi ise, bireyin kendisini zaman içinde bütünlüklü bir varlık olarak kavrayabilmesine bağlıdır. Royce, akli başında (sane) insan ile hezeyan (delirious) içindeki insan arasındaki farkı zaman ve anlam ilişkisi üzerinden açıklar. Akli başında olan birey, geçmişini ve geleceğini zihninde birleştirerek kendisini daha geniş bir perspektiften görür; bu, Kant’ın düşüncesinin merkezinde olduğu gibi dış dünyayla bağlantılar kurmayı sağlar (Royce, 1967, s. 28). “Eğer şu an akli başındaysam, kendimi yalnızca şimdiki benliğim olarak değil, geçmişim ve geleceğimle iletişim kuran biri olarak görmeliyim” (Royce, 1967, s. 128-129). İnsan yaşamı şimdiki zaman, geçmiş ve gelecek arasında kurulan bu bağlardan oluşur; geçmiş ve gelecek her ne kadar gölge gibi görünse de, onlar olmadan şimdiki zamanın anlamı yoktur (Royce, 1920).

Zaman içinde bütünlüklü bir varlık olarak kendini kavrayabilen bu ‘ben’ anlayışı, Royce’un metafiziğinde daha kapsamlı bir tanım kazanır. Royce, idealizminden vazgeçmeden “Ben” kavramına metafizik bir tanım getirir: Ben, “bilinçli yaşamda şekillenen, Mutlak yaşamın birliği içinde ‘görelî’ bir bütün olarak var olan bir anlamdır” (Royce, 1904, s. 268). Evrenin ahlaki düzeninde hiçbir Ben, diğerlerinden veya doğanın içsel yaşamından tamamen yalıtılmış değildir (Royce, 1904, s. 169). Birey, gerçek anlamını fiillerinde ve ideallerinde bulur; hemcinslerinin yaşamlarına bağlanma yolu da bu bağlamda şekillenir (Royce, 1904, s. 269-270). Nihayetinde bireyin ahlaki yetkinliğe ulaşması, ancak bilinçli ve iradi şekilde seçtiği ideale duyduğu sadakat ve bu sadakatin yönlendirdiği “Yorum Toplumu” (Community of Interpretation) içinde mümkün olur. Yorum Toplumu, birlikte acı çeken ve birlikte sevinen bireylerden oluşan, “İdeal Toplum” tasarımına yönelen bir yapıdır. Royce’un düşüncesinde bu toplum, bireysel benliklerin yalıtık varlıklar olmaktan çıkarak anlamın kolektif üretimine katılan yorumlayıcı özneler hâline geldiği bir birlik düzeyini ifade eder. Kendini yorumlayan bir birey, kendini bulmak, kendine gelmek, kendini yönlendirmek ve davranışlarının sorumluluğunu üstlenmek suretiyle benliğini inşa eden dinamik bir sürecin parçası hâline gelir (Fuss, 1965, s.109).

Bireyin kendini yorumlama yönelimi; kendi olanak ve sınırlarını tanıması, bunlar üzerinde denetim kurması ve bu temelde yaşamına dair bir yön belirleyerek kendini gerçekleştirme isteğiyle yakından ilişkilidir (Koç, 2010, s.97). Her birey, kendi sınırlı perspektifini başkalarının yorum ufuklarıyla sürekli olarak karşılaştırmak ve dönüştürmek suretiyle daha kapsayıcı ve bütüncül bir hakikat anlayışına yaklaşır. Böylelikle Yorum Toplumu, bireysel sadakatin ötesine uzanan ve onu aşkınlılaştırılan bir ahlaki yapı olarak işlev görür; çünkü sadakatin nihai ereği, tekil benlikleri Mutlak yaşamın birliği içinde kaynaştıran ortak bir idealin gerçekleşmesidir. Bu nedenle Royce, ahlaki

yetkinliğin koşulu olarak yalnızca bireysel ideallere değil, aynı zamanda bu ideallerin paylaşıldığı ve sürekli yeniden yorumlandığı bir topluluğa sadakati zorunlu görür.

Bu çerçevede Royce'un sadakat anlayışı, bireyin yalnızca kendi ahlaki benliğini kurma sürecini değil, aynı zamanda toplumsal yaşamda sorumluluk alabilme kapasitesini de güçlendirir. Böyle bir ahlaki kişilik, yalnızca bireysel erdemlerin gelişmesiyle değil, aynı zamanda ortak idealler etrafında birleşen bir topluluğun üyesi olma bilinciyle de şekillenir. Bu noktada eğitim, bireyin hem kendi etik değerlerini keşfetmesine hem de Yorum Toplumu'nun aktif bir parçası haline gelmesine imkân tanıyan en önemli alanlardan biridir. Dolayısıyla Royce'un sadakat merkezli ahlak anlayışı, eğitimi yalnızca bilgi aktarımı olarak değil, ahlaki benliğin bilinçli bir şekilde inşa edildiği ve toplumsal sorumluluğun öğrenildiği bir süreç olarak yeniden yorumlamamıza zemin hazırlar.

2. AHLAKİ GELİŞİMDE EĞİTİMİN ROLÜ: SADAKAT TEMELLİ BİR YAKLAŞIM

Eğitim, bireyin yalnızca bilgi ve beceri kazanmasını değil, aynı zamanda ahlaki benliğin inşasını da hedefleyen bütüncül bir süreçtir. Josiah Royce'un sadakat anlayışı, eğitimin bu yönünü derinleştiren ve öğrencinin ahlaki gelişimini merkeze alan bir bakış açısı sunar. Sadakat temelli yaklaşım, bireyin yalnızca belirli bilgi alanlarında yetkinleşmesini değil, seçtiği bir ideale bilinçli ve kararlı bir şekilde bağlanmasını teşvik eder. Bu bağlanma, hem kişisel kimliğin istikrara kavuşmasını hem de toplumsal sorumluluk bilincinin gelişmesini sağlar. Böylece eğitim, salt teorik bilgi aktarımı olmaktan çıkar; bireyin kendi benliğiyle ve toplumsal çevresiyle kurduğu anlamlı ilişkilerin temelini atan etik bir süreç haline gelir. Zira "bireyin yaşam hedefini tespit edebilmesinde, bu hedeflerin uygulanabilirliğini hesap edebilmesinde ve bu konuda değerlendirmeler yapabilmesinde başkalarına ihtiyacı vardır. Öğretmenler, rahipler, dostlar ve düşmanlar, bireye kim olduğunu ve ne istediğini öğretme durumunda olanlardır" (Koç, 2010, s.59).

Sadakat temelli eğitim anlayışı, öğrencinin yaşamına anlam katacak bir ideal belirlemesini merkeze alır. Bu süreçte birey, yalnızca kişisel gelişimini değil, aynı zamanda toplumsal faydayı da gözeten ideallere yönlendirilir. Öğrencinin bu ideale bağlanması, körü körüne bir itaatten ziyade bilinçli, sorgulayıcı ve istikrarlı bir adanma biçiminde gerçekleşir. Böyle bir bağlılık, bireyi yalnızca kendi hedeflerine değil, aynı zamanda toplumun ortak iyisine hizmet etmeye yönlendirir; bu nedenle eğitim, sosyal dayanışma ve işbirliği bilincini güçlendiren bir zemin sunar. Bununla birlikte sadakat, eleştirel bir boyut taşır; öğrenci, bağlı olduğu idealinin ahlaki meşruiyetini sorgulama ve gerekirse yeniden değerlendirme yetisini geliştirmelidir. Bu yaklaşım, farklı yaşam alanlarında tutarlı bir ahlaki tavır sergilemeyi ve böylece bütünlüklü bir ahlaki kimliğin inşasını mümkün kılar. Dolayısıyla eğitim, Royce'un perspektifinde, bireyin hem kişisel hem toplumsal düzeyde olgunlaşmasını sağlayan, sadakati etkin ve bilinçli bir yaşama pratiğine dönüştüren bir süreç olarak yeniden tanımlanır.

Royce'a göre eğitimciler, öğrencilerin kendi değerlerini keşfetmelerini ve ideallerine bilinçli bir şekilde yönelmelerini destekleyecek öğrenme ortamları oluşturmalıdır. Ders içerikleri ve etkinlikler, öğrencilerin sadakatlerini sorgulama, eleştirel değerlendirme ve sorumluluk alma yetilerini geliştirecek biçimde tasarlanmalıdır. Bu sayede öğrenciler, yalnızca bilgiyi içselleştirmekle kalmayıp, değerler ve idealler doğrultusunda tutarlı eylemler geliştiren bir karakter ve ahlaki bilinç kazanır.

Royce'a göre, insanın eylemlerinde zaman zaman hile ve bencillik gibi olumsuz eğilimler ortaya çıkabilir; bunlar bireyde kısa süreli içsel gerginlikler yaratsa da, hâlâ insanî davranışlar olarak değerlendirilmektedir.

"Biz, komşunun gerçekliğini görürüz... Ona kendimize davrandığımız gibi davranmaya karar veririz. Ancak daha sonra günlük eylemlerimize geri dönüp kalıtsal tutkuların sıcaklığını hissederiz ve hemen gördüklerimizi unuturuz. Komşumuz göz önünden kaybolur. O, bir kez daha gerçek olmaktan çıkar. Biz yine yanlış yola sapıp bencil hâle geliriz. Bu çatışma devam eder ve insan karakterini taşıdığımız sürece de bu böyle devam edecektir" (Royce, 1885, s.155-156).

Bu durum, ahlaki gelişimin bir süreç olduğunu ve bireyin deneyimleri aracılığıyla sadakat ve sorumluluk bilincini geliştirebileceğini gösterir. Royce'un ifadesiyle, "işte, bizim hayatımız!" (Royce, 1885, s.156), insanın kusurlarıyla birlikte ahlaki olgunlaşma yolculuğunu vurgular. Ayrıca *The Religious Aspect of Philosophy* adlı eserinde I. ve II. kitaplar arasındaki ilişki incelendiğinde, Royce'un ahlâkî anlayıştan dinî anlayışa geçişi yalnızca bir tematik değişim olarak değil, ahlaki yaşamın anlamının derinleşmesi olarak ele aldığı görülür. Bu geçiş, bireyin ahlaki deneyiminde ortaya çıkan sınırlılıklar ve eksikliklerin, daha kapsayıcı bir anlam ufkuna — yani mutlak sadakat ve topluluk bilinciyle ilişkili dinî bir temele — yönelmesini ifade eder. Böylece eğitim, yalnızca akıl yürütme ve bilgi kazanımı değil, aynı zamanda bu yönelimi mümkün kılan sadakat temelli ahlaki bilincin gelişimini destekleyen bir süreç olarak önem kazanır.

Bu çerçevede, Royce'un başkaları hakkında yargı yürütürken ortaya çıkan hata ve sınırlılıklara dair analizi, ahlaki gelişimde eğitimin rolünü daha somut bir şekilde anlamamıza yardımcı olur. Royce'a göre, bireylerin başkaları hakkında yargılarda bulunurken hata yapmaları kaçınılmazdır. John ve Thomas örneği üzerinden açıklanan bu durum, bireylerin sınırlı bilgi ve perspektiflerine dayalı olarak karar verdiklerini gösterir; yani bir kişi, yalnızca kendi gözlemleri ve düşünceleri çerçevesinde başkası hakkında hüküm verebilir. Bu süreçte, üçüncü bir gözlemci, John'un Thomas hakkındaki yargısını değerlendirerek hatayı fark edebilir (Royce, 1885, s.408-409). Royce, insanların genellikle hata ile doğruyu ayırt etmek yerine "makul bir lisan" kullanarak kendilerini tatmin etmeye çalıştıklarını belirtir (Royce, 1885, s.393-394). Buradan hareketle, ahlaki gelişim açısından eğitim, bireylere yalnızca bilgi kazandırmakla kalmaz; aynı zamanda hatayı fark etme ve sadakat temelli sorumluluk bilinci geliştirme yetisi kazandırır. Royce'un vurguladığı gibi, hata yaratılmaz; yalnızca fark edilir veya yapılıır (Royce, 1885, s.394). Bu anlayış, ahlaki eğitimin bireyleri sadece doğruyu öğrenmeye değil, aynı zamanda etik sorumluluklarını geliştirmeye yönlendirdiğini ortaya koyar.

Royce'un yaklaşımında hata, daha yüksek bir bilincin gerekliliğini ortaya koyar (Bilgin, 2010, s.71). Söz edilen I. Kitapta Mutlak, bireysel iradelerin uyumu olarak ele alınırken; II. Kitapta Mutlak, "Mutlak Bilen" olarak tanımlanır. Bu değişim, ebedî düşünce ile dinsel değeri bir araya getirme sorusunu gündeme getirir (Royce, 1885, s.370). Royce, eserin sonunda, Sonsuz Akıl'ın (Infinite Reason) hatasız ve kapsayıcı yapısı sayesinde arzulanan sonuçlara ulaşabileceğimizi belirtir; ancak bu durum, tüm deneyimlerin ya da doğa yasalarının önceden bilindiği anlamına gelmez (Royce, 1885, s.437). Dolayısıyla onun yaklaşımı determinist değildir (Bilgin, 2010, s.72).

Eğitim sürecinde hata yapma, sorgulama ve yeniden değerlendirme gibi deneyimler, bireyin sadakat temelli ahlaki bilincini olgunlaştırır. Royce'a göre gerçek eğitim, öğrencinin yalnızca bilgiye sahip olması değil, değerleri ve idealleri doğrultusunda tutarlı ve sorumlu bir yaşam sürmesini sağlayan bir dönüşümü de kapsar. Bu bağlamda sadakat, hem bireysel kimliğin sürekliliğini güvence altına alır hem de toplumsal uyum ve işbirliğini mümkün kılan bir değer olarak eğitimde merkezi bir rol üstlenir.

Bu bireysel ve ahlaki gelişim süreci, Royce'un daha geniş toplumsal ve metafizik düşünceleriyle de uyum içindedir; bireysel sadakat ve değer bilinci, ideal toplum anlayışı ve dini perspektifle bütünleşerek daha kapsamlı bir ahlaki çerçeve oluşturur. Royce'un ideal toplum anlayışı, bireyler arasında uyum ve işbirliğini temel alırken; dinî anlayışı, fânî varlıkların Sonsuz Olanla ilişkisini vurgulayarak ahlaki deneyimi daha kapsamlı bir bağlama taşır. Bu bağlamda, *The Religious Aspect of Philosophy*'deki ahlâkî ve dinî bölümler arasındaki geçiş, bireysel ahlaki bilincin kendi sınırlarını fark ederek mutlak bir anlam arayışına yönelmesini ifade eder. Royce'a göre din, ahlakın karşıtı değil, onun tamamlayıcısıdır; ahlaki anlayış, kendi yetersizliğini fark ettiğinde, daha yüksek bir hakikate ve topluluk bilincine yönelir. Böylece eğitim, yalnızca bilgi kazanımını değil, bu yönelimi besleyen sadakat temelli ahlaki bilincin gelişimini destekleyen bir süreç olarak görülür.

Royce'a göre, ahlâkî anlayış, bireylere iki temel görev yükler: Birincisi, kavrayış sürecini deneyimlemek ve bu deneyimi başkalarına aktarmak; ikincisi ise bu deneyimden doğan ilkeleri topluluk düzeyinde uygulamaktır. Bu bağlamda, "ırkımızın ahlâkî eğitimi" ilk ödev kümesini

oluşturur (Bilgin, 2010, s.73). Burada bireysel ahlâkî gelişim değil, insanlığın kolektif ahlâkî gelişimi kastediliyor gibi görünmektedir. O, ahengin ancak bireyselleştirilmiş ve potansiyel olarak çatışan iradelerin işbirliğiyle sağlanabileceğini vurgular. İnsan iradelerinin uyumu, en yüce iyiliğe ulaşmanın koşuludur ve bu uyum, yalnızca topluluk içinde birlikte hareket ederek gerçekleştirilebilir. Bu nedenle topluluğun ortak duygusu, birlikte çalışma yeteneği ve eylemlerimizin amacı, ahlâkî gelişim için temel bir gerekliliktir.

“İnsan iradelerinin uyumunun gerekliliğinde ısrar eden ahlâkî anlayış, bize en yüce insanın ne kadar iyi olabileceğini ve uyumu da yalnızca hep birlikte sağlayabileceğimizi göstermektedir. En yüce iyilik, ya insanlığın elde edemediği şeyler içindir, ya da insanlığın geleceği buna ortak sahip olmalıdır. Bu yüzden topluluğun ortak duygusu, birlikte çalışma gücü ve çalışmadaki amacımıza ait net bir görüş, insanlığın ihtiyacı olan ilk şeydir” (Royce, 1885, s.175).

Royce’a göre, ahlaki anlayışın ulaşmak istediği en yüce iyilik, bireysel zevk, mutluluk ya da ödevle ölçülemez; çünkü gerçek değer, bu unsurların ötesinde, kalıcı ve biçimsel olmayan bir nitelik taşır. Bu yaklaşım, bireylerin kendi ruhlarını, “tek bir varlık olarak hareket etme” ilkesine göre ideal bir bütünlük içinde birleştirmesini gerektirir (Bilgin, 2010, s.73-74). Royce’un pozitif ideal kavramı, artık çatışmaların giderilmesinden öte, her bireyin kişisel olmayan, en yüce etkinliklere katkı sunmasını amaçlar. Bu anlayış, ahlâkî eğitimin yalnızca bireysel gelişimle sınırlı kalmayıp, toplumsal uyum ve sadakat temelli sorumluluğun da güçlendirilmesi gerektiğini ortaya koyar.

Bu nedenle Royce, ahlâkî yetkinliğe ulaşmanın, yalnızca idealleri kavramakla değil, onlara sadakat gösterebilecek kararlılık ve bağlılığı geliştirmekle mümkün olacağını savunur. Royce, kararlılık ve bağlılığın, doğru biçimde anlaşılan sadakatin temel bileşenleri olduğunu belirtir. Ona göre gelişmiş bir etik düzen, yalnızca sadakat sayesinde kurulabilir; çünkü bağlılık ya da vefakârlık tek başına yeterli değildir. Vicdanı, ahlaki yaşamın başlangıcı değil, onun olgunluk aşaması olarak gören Royce, ahlaki gelişimi üç aşamada ele alır. Bir ideale tam anlamıyla bağlanabilmek için bireyin önce zihinsel disiplin kazanması gerekir; bu disiplin, onu bir topluluğun sorumlu bir üyesi olmaya ve iradesini kararlılıkla yönlendirmeye hazırlar. Ancak bu temeller üzerine inşa edilen bir bilinç, gerçek anlamda ahlaki kişiliğe dönüşebilir.

Royce, sadakatin bilinçli ve kararlı bir kişilik eğitimi gerektirdiğini vurgularken, bu sürecin temellerinin çocuklukta atıldığını da belirtir (Bilgin, 2010, s.206). Her ne kadar çocukluk dönemi sadık kişiliğin tam anlamıyla oluşması için yeterli olmasa da, bu dönem kişilik gelişimi açısından önemli bir “başlangıç” ve “fırsat” evresi olarak görülür. Çocuk, bu dönemde sık tekrar ve kendiliğinden deneyim yoluyla öğrenmeye açık olduğundan, kişiliğinin temel yapı taşlarını şekillendirmeye başlar. Taklit eğilimi sayesinde başkalarının davranışlarını örnek alırken, aynı zamanda taklit ettiği “öteki”nin farkına varır. Sosyal yaşamın içerdiği karşıtlıklar içinde bireyselleşme süreci ilerledikçe, erken dönemdeki bu taklit temelli davranışların olumsuz etkileri ise giderek silikleşir (Royce, 1918, s.260).

Bu erken dönem temelleri, bireyin ilerleyen yaşlarda sadakati bilinçli ve sürekli bir bağlılığa dönüştürebilmesi için gerekli zemini oluşturur. Ancak Royce’a göre bu bağlılığın sürdürülmesi de en az onun edinilmesi kadar önemlidir; zira kaybedilen sadakat, ahlaki kişiliğin bütünlüğünü tehdit eder. Royce’a göre sadakatsizlik, kişinin ahlaki benliğini yok eder. Bir kez içtenlikle benimsenmiş bir sadakat terk edildiğinde, birey dışarıdan canlı ve hareketli görünse de, artık özgür ve tutarlı bir ahlaki kişilikten yoksun kalır. Bu durum, yönünü kaybetmiş ve yalnızca içgüdüsel olarak varlığını sürdürmeye çalışan bir gemiye benzer.

Sadakat bir kez tam anlamıyla canlandırıldığında ve ardından yanlışlanmakla kalmayıp öldüğünde, aslında karaya oturmuş bir geminin kasırga yelkeni hâlâ rüzgârda kanat çarpıyormuş gibi fazlasıyla telaşlı bir yaşam isteği geriye kalabilir. Ancak kişisel varoluş özgürlüğü geriye kalmaz. Çünkü daha önce sadık olan ve sonra özgürlüğü gözü kapalı arayan ahlâkî kişilik, ölür (Royce, 1918, s.225).

Bütün bu yapı, Royce için sadakatin yalnızca bireysel bir bağlılık biçimi değil, aynı zamanda ahlaki eğitimin temel dayanaklarından biri olduğunu göstermektedir. Bu anlayışta eğitim, bireyi yalnızca bilgiyle donatmakla kalmaz; onun karakterini, değer bilincini ve sorumluluk duygusunu da şekillendirir. Amaç, öğrencinin eleştirel düşünebilen, yaptığı seçimlerin ahlaki sonuçlarının farkında olan ve benimsediği değerlere bilinçli biçimde sadık kalabilen bir kişilik geliştirmesidir. Hatalar yapma, durumu yeniden değerlendirme ve sorgulama süreçleri, bu ahlaki olgunlaşmanın kaçınılmaz aşamalarıdır. Bu yönüyle sadakat, bireyin kimliğinde süreklilik kazandıran bir erdem olduğu kadar, toplumsal düzeyde güven, dayanışma ve işbirliğini mümkün kılan bir değerdir. Sonuç olarak, Royce'un felsefesi ışığında eğitim, yalnızca bilgi aktarımı değil, karakter oluşumunu, değer bilincini ve ahlaki sorumluluk duygusunu geliştiren dinamik bir süreçtir; bu süreç bireyi yalnızca kendi kimliğine değil, insanlığın ortak iyiliğine de sadakatle bağlanmaya yönlendirir.

SONUÇ

Josiah Royce'un sadakat odaklı etik anlayışı, ahlaki gelişimi yalnızca bireysel bir erdem edinimi değil, aynı zamanda toplumsal bir olgu olarak görmektedir. Birey, kendine seçtiği bir ideali veya topluluğu benimseyerek kendi kimliğini oluşturur; bu süreçte sadakat, kimliğe devamlılık ve tutarlılık kazandıran önemli bir prensiptir. Bu durum, sadakatin değerinin bağlı olunan ideal kadar o idealin bireyin karakteri, değerleri ve toplumsal ilişkileri üzerindeki etkisinde ortaya çıktığını gösterir; birey, seçtiği değerlerle sürekli bir ilişki kurarak hem kendisini hem de topluluğunu dönüştürür. Royce'un "Sadık Ben" kavramı, bireysel özgürlüğün pasif bağımlılık yerine, bilinçli ve isteyerek kurulan bir bağlılıkla mümkün olduğunu belirtmektedir.

Dolayısıyla sadakat, bireyin kendi iradesiyle seçtiği değerler doğrultusunda eylemlerini yönlendirmesi ve kimliğinde süreklilik sağlaması sürecinde merkezi bir rol oynar. Bu sayede, sadakat bireyin kendisini anlamlı bir bütünlük içinde görmesini ve toplumsal dayanışmanın bir parçası olmasını sağlayan bir unsur haline gelir. Royce'un düşüncesi, bu açıdan Immanuel Kant'ın ahlaki özerklik ve görev anlayışıyla önemli bir benzerlik taşımaktadır. Kant'ın eğitim felsefesinde merkezi bir yer tutan ahlaki özerklik, bireyin kendi aklını kullanarak belirlediği etik ilkelere uygun bir yaşam sürmesini gerektirir. Royce'un sadakat anlayışı ise, bu özerkliğin toplumsal boyutta somutlaşmasına yardımcı olmaktadır. Sadakat, görev bilincinin topluluk içerisinde eyleme dönüşmüş şeklidir; bu nedenle Royce'un etik sistemi, Kantçı temel ilkeleri toplumsal bir perspektiften yeniden ele alan bir çerçeve olarak incelenebilir.

Eğitim, bu açıdan bakıldığında, Royce'un sadakat kavramını uygulamaya geçiren en önemli yöntemidir. Eğitim, bireyi sadece bilgi ile donatmanın ötesine geçer; aynı zamanda etik bir kimlik inşa etmek ve toplumsal sorumluluk almak için çaba harcar. Öğrencinin benimsemiş olduğu ideallere bağlı kalması, sadece itaati değil, bunun çok daha ötesinde bir anlamı taşır; bu, bilinçle sorgulayan ve sorumluluk sahibi bir bağlılığı ifade eder. Bu şekilde eğitim, bireyin kendi kimliğinin ötesine geçerek daha geniş bir anlayış geliştirmesine ve toplumsal uyum ile dayanışma içinde yer almasına olanak tanır.

Royce'un hatayı, yeniden gözden geçirmeyi ve eleştirel düşünmeyi ön plana çıkarması, eğitim sürecinin ahlaki gelişim açısından etkin bir dinamik olduğunu ortaya koyar. Bireyin hatalarına rağmen sorumluluk bilinci geliştirmesi, sadakat ve görev bilincini sürekli olarak güçlendirir. Bu yaklaşım, ahlaki eğitimin amacının sadece doğru olanları öğretmekle kalmayıp, aynı zamanda bireyi sorumluluk alabilen, değerlerini sürekli olarak yeniden değerlendiren ve toplumsal bütünlük çerçevesinde anlam arayışını sürdüren bir varlık haline getirmek olduğunu gösterir.

Sonuç olarak, Royce'un sadakate odaklanan etik anlayışı, modern ahlak felsefesi ve eğitim düşüncesi açısından önemli imkanlar sağlamaktadır. Sadakat, bireysel kimliği toplumsal bağlam ile birleştiren ve ödev bilincini somut bir yaşam pratiğine dönüştüren önemli bir ilkedir. Eğitim ise, bu sadakati bilincin, istikrarın ve sorumluluğun temel alındığı bir yönelime çeviren süreç olarak öne çıkmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, Royce'un felsefesi günümüzde de ahlaki gelişim ve eğitimle ilgili etik konulara ciddi katkılarda bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

- Bilgin, Ö. (2008). *Josiah Royce'un ahlâk anlayışı* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Fuss, P. (1965). *The Moral Philosophy of J. Royce*. Harvard University Press.
- Koç, E. (2002). İnsan ve sadakat. *Felsefe Dünyası*, 1(35), 49-57.
- Koç, E. (2010). *Josiah Royce*. Barış Kitap.
- Koç, E. (2011). J. Royce'un Sadakat Anlayışı ve Kötülüğün Üstesinden Gelebilmeye Sadakatin Rolü. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 323-350.
- Kant, I. (1793). *Religion within the limits of reason alone*. Harper Torchbooks.
- Korlaelçi, M. (1992). Gabriel Marcel'e göre bağlılık ve sadakat. *Felsefe Dünyası*, S. 6, 37-38. T.F.D. Yay.
- Korlaelçi, M. (1995), İnsan Benliği. *Felsefe Dünyası Dergisi*. (15)
- Ülken, H. Z. (1946). *Ahlâk*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Royce, J. (1885) *The religious aspect of philosophy: A critique of the bases of conduct and of faith*. Harper Torchbooks.
- Royce, J. (1904). *The world and the individual* (2nd series). Macmillan Company.
- Royce, J. (1907a). *Urbana lectures: Lecture I* (P. Fuss, Ed.). *Journal of the History of Philosophy*, 5(1).
- Royce, J. (1907b). *Urbana lectures: Lecture II* (P. Fuss, Ed.). *Journal of the History of Philosophy*, 5(1).
- Royce, J. (1907c). *Urbana lectures: Lecture III, Loyalty as a Personal and as a Social Virtue*. *Josiah Royce Papers*, Harvard University Archives, Folio 76.
- Royce, J. (1918). *The philosophy of loyalty*. The Macmillan Company.
- Royce, J. (1920). *Thought diary* (J. Loewenberg, Ed.). In *Fugitive Essays* (editor girişi içinde). Harvard University Press.
- Royce, J. (1967). *The spirit of modern philosophy*. W.W. Norton & Co., Inc.
- Schell, J. R. (2000). *Loyal agents and lost causes: The ethical and religious significance of Josiah Royce's philosophy of loyalty*. Princeton University.
- Uzun, A. (2024). *Ahlak gelişimi: Jean Piaget, Lawrence Kohlberg, Elliott Turiel*. *Avrasya 11th International Conference on Social Sciences*, Taşkent, Özbekistan, 80-86.

Extended Abstract

This study examines Josiah Royce's understanding of moral development through the concept of "loyalty" and investigates its relationship with education. Building an identity based on moral responsibility and organizing one's life within an ethical framework are other components of moral growth, which goes beyond simply learning to discriminate between good and wrong. Because loyalty is so important, Royce's ethical perspective provides a distinctive understanding of this process. For Royce, loyalty has a far deeper ethical meaning than the common understanding of it, which is emotional devotion or personal attachment. According to him, loyalty is the deliberate and ongoing dedication of a person to a significant ideal or community, which shapes and stabilizes their identity. This concept not only ensures individual consistency but also enables the person to transcend the self and connect with a broader system of meaning. Royce's notion of loyalty thus provides a philosophical foundation for addressing the fragmented and disoriented identity of the modern individual and for reconstructing moral responsibility. The article discusses Royce's typology of the moral agent—"the Heroic Self," "the Saint," "the Defiant Self," and "the Loyal Self"—with particular emphasis on the Loyal Self, which overcomes the limitations of the other types by situating the individual in a social context of responsibility and ethical engagement. In this context, loyalty refers to a

deep moral orientation that restructures the self rather than only being an outward devotion. Its worth is found in the loyal person's moral development rather than the characteristics of the object of devotion. According to Royce's theory of moral personality, people are social, active, willful, ideal-driven, accountable, and action-realized. According to him, the ability to take responsibility is a necessary prerequisite for moral agency, and the "isolated self" cannot be a true moral agent. This perspective resonates with Kant's concepts of "duty" and "moral autonomy." Kant's description of education as "the process that makes the human being human" and his understanding of moral autonomy as the ability to live according to ethical laws determined by one's own reason establish a meaningful relationship with Royce's conception of loyalty. According to this perspective, education is not just about imparting knowledge; rather, it is a process of ethical development that gives people moral qualities like conscience, empathy, and responsibility. A loyalty-based approach to education integrates societal duty and personal identification while guiding the learner toward the development of a stable, critical, and aware commitment. Education thus has a role in transforming the individual into a supporter of group solidarity and collaboration. Royce's analysis of error further highlights the significance of education in moral development: individuals inevitably make mistakes when judging others based on limited knowledge, but education cultivates the capacity to recognize these errors and reorient them through loyalty and responsibility. For Royce, error is an intrinsic part of human life; moral development lies in the ability to acknowledge and correct these errors responsibly. As a result, education becomes a dynamic process that promotes ethical responsibility in addition to being a means of achieving actual knowledge. According to Royce's concept of "moral insight," people have two tasks to complete: first, they must have moral insight themselves; second, they must share this insight with others and put its values into practice on a collective level. This perspective views moral development as a collective advancement of humanity rather than an individual accomplishment. Moral understanding highlights that the highest good must be achieved via the cooperation of human wills and group efforts rather than being reduced to personal fulfillment or obligation alone. For this reason, Royce introduces the concept of the "Community of Interpretation," which represents the ultimate goal of loyalty beyond the individual. This community consists of individuals who, by engaging with and transforming each other's perspectives, approach a more inclusive and comprehensive understanding of truth. Loyalty, therefore, is not only the foundation of individual identity but also the basis of social unity. Education, in Royce's philosophy, is the most significant arena in which individuals construct their moral identities through loyalty and assume social responsibility. From childhood, when the foundations of personality are laid, to the conscious development of a stable and enduring commitment, education seeks not merely to impart knowledge and skills but also to foster an enduring sense of ethical responsibility. Royce underscores that once loyalty is abandoned, moral personality is destroyed; disloyalty resembles a ship that has lost its direction, drifting without true freedom or coherence. Thus, loyalty secures the continuity of personal identity while simultaneously enabling social harmony and cooperation. In conclusion, this study demonstrates that Royce's loyalty-centered ethical theory offers a valuable perspective for rethinking the relationship between moral development and education. Loyalty makes it possible for individuals to build stable identities, develop a sense of responsibility, and find meaning within collective life. Education, in turn, functions as the process that transforms loyalty into a conscious, critical, and enduring orientation. Royce's approach, in interaction with Kant's moral autonomy, redefines education not as the transmission of knowledge but as the domain in which moral personality is consciously constructed. Accordingly, a loyalty-based conception of education provides a transformative framework that shapes both the individual's ethical self and their social responsibility.